

Olie op de ijskoude golven

Auteur: Annemieke van Roekel | 13 september 2012

Deze week is Shell gestart met proefboringen naar olie in de Chukchi Zee. Het kostte Shell miljarden en zes jaar voorbereidingstijd om de weg vrij te maken naar boringen in dit deel van het Noordpoolgebied. Ook de Beaufort Zee staat op het programma.

Onder groot protest van natuur- en milieuorganisaties is de Brits-Nederlandse multinational deze week van start gegaan met proefboringen in het Noordpoolgebied, op het continentaal plat van Alaska. Volgens biologen is de Chukchi Zee (https://en.wikipedia.org/wiki/Chukchi_Sea), waar de proefboringen plaatsvinden, kwetsbaar voor een eventuele olieramp. Door het ijskoude water is het in geval van calamiteiten problematisch de olie op te ruimen, en zal de natuur er nog jaren last van ondervinden.

Het zijn de eerste offshore-boringen in de Chukchi Zee sinds 21 jaar; eerder bleek het door de barre omstandigheden (kou en golfslag) niet economisch interessant om er olie te winnen. Het recht om naar olie en gas te mogen boren in zowel de Chukchi Zee als de Beaufort Zee (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Beaufortzee>) heeft Shell inmiddels 4 miljard dollar gekost.

Roepende in de poolwoestijn

Voor de olie- en gasbedrijven is het zoeken naar het 'zwarte goud' in het Arctisch gebied weliswaar een kostbare zaak, maar onherroepelijk als toekomstige bedrijfsactiviteit nu *easy oil* steeds schaarser wordt. De milieuorganisaties lijken een roepende in de (pool-)woestijn. Hun acties roepen veel sympathie op maar zijn misschien weinig realistisch.

Want niemand houdt de Shells van deze tijd tegen als de overheden toestemming geven of wanneer, zoals in het geval van Rusland, de overheid zelf de eigenaar is van de oliemaatschappij. De Amerikaanse overheid verwacht dat onder de bodem van de Chukchi Zee en de Beaufort Zee 26 miljard olievaten (1 vat olie – barrel – bevat 160 liter) te winnen zijn.

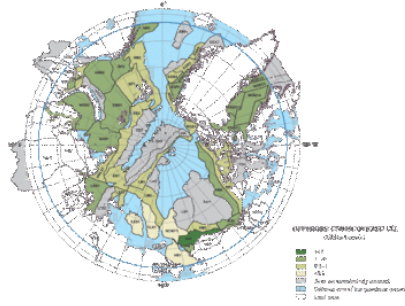
De Noble Discoverer, het boorschip van Shell dat gaat zoeken naar olie voor de kust van Alaska. In 1990 werd hier nog een aanzienlijke hoeveelheid gas gevonden. Een tweede boorschip, de Kulluk, ligt in de Beaufort Zee, in afwachting van het einde van het jachtseizoen op walvissen.

📷 Shell

Pilot holes

Voor het invallen van de winter op het noordelijk halfrond zal Shell op 100 meter van de kust van Alaska drie proefgaten (pilot holes) gaan boren, tot een diepte van 400 meter. Om het oliereservoir te bereiken moet nog een kilometer dieper worden geboord. Vanwege de olieramp met de Deepwater

Horizon

Volgens de USGS

(<http://www.usgs.gov/>), bevindt 85 procent van de olie- en gasvoorraad in het Arctisch gebied zich offshore en grotendeels op het continentaal plat

(https://nl.wikipedia.org/wiki/Continentaal_plat). Onderzoek van de 33 'geologische provincies' boven de poolcirkel wijst op een geschatte olievoorraad van 90 miljard *barrels*, aldus het CARA-rapport

(<http://pubs.usgs.gov/fs/2008/3049/fs2008-3049.pdf>)

(Circum-Arctic Resource Appraisal).

📷 CARA/USGS

(https://en.wikipedia.org/wiki/Deepwater_Horizon_oil_spill) in de Golf van Mexico moeten oliemaatschappijen aan strengere veiligheidseisen voldoen.

Een belangrijk verschil tussen de boorput in Alaska en de Golf van Mexico is de waterdiepte. In het Burger prospect

(https://en.wikipedia.org/wiki/Hydrocarbon_exploration#Elements_of_a_petroleum_prospect), de technische naam van het potentiële olieveld in Alaska, bedraagt deze 40 meter. In de Golf van Mexico lag deze met 1,5 kilometer een stuk dieper, wat ingrijpen in geval van een calamiteit bemoeilijkt.

Chukchi Zee.

 Wikimedia Commons

Acht maanden per jaar is de Chukchi Zee bevroren. Een combinatie van een ijzig klimaat, stormen en golfslag bemoeilijken de werkzaamheden, ook in de zomermaanden. Een dag nadat de werkzaamheden waren begonnen, moest de Noble Discoverer losgekoppeld worden van de acht ankers en zich uit de voeten maken vanwege een kolossale naderende ijsschots. Met een omvang van 45 bij 20 kilometer en een maximale dikte van 25 meter dreef deze met een snelheid van ruim 1 km/u in de omgeving van het boorschip. Met satellieten en radar wordt de ligging van de ijsschots nauwlettend in de gaten gehouden.

Gaswinning in Siberië

Greenpeace en het Wereldnatuurfonds hebben hun pijlen gericht op Shell in Alaska, waarbij zij de multinational verwijten dat een deel van de apparatuur nog nooit in Arctische omstandigheden is gebruikt. Shell spreekt dit tegen met het argument dat het bedrijf wel degelijk al in een ijskoud klimaat ervaring heeft opgedaan, namelijk met gaswinning in het Sachalin 2-project (<https://en.wikipedia.org/wiki/Sakhalin-II>) in Siberië.

Ook houden de milieu-organisaties het Russische Gazprom (<https://en.wikipedia.org/wiki/Gazprom>) in de gaten. Dit staatsbedrijf pioniert in het Russische noordpoolgebied, op zoek naar nieuwe olie- en gasvelden. Enkele weken geleden voerde Greenpeace nog actie op het nieuwe Prirazlomnaya-platform

(https://en.wikipedia.org/wiki/Prirazlomnaya_platform) in de Petsjorazee (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Petsjorazee>). Het 'debat' tussen Greenpeace en Gazprom gaat over veiligheid en de mate waarin de oliemaatschappij in staat is tijdig in te grijpen bij calamiteiten.

Business as usual

Milieu-organisaties zullen waarschijnlijk moeten wennen aan het idee dat olie- en gaswinning in het noordpoolgebied in toenemende mate *business as usual* zal worden.

Het gebied is niet alleen rijk aan fossiele brandstoffen, maar ook aan (zeldzame) mineralen. Door de opwarming van de aarde zullen de noordelijke zeeën meer dagen van het jaar toegankelijk zijn voor scheepvaart en economische activiteiten, wat waarschijnlijk zal bijdragen aan een versnelde ontsluiting van dit gebied.

Hier stond een afbeelding
waarvan het copyright onduidelijk is.
Excuses voor het ongemak.

 KENNISLINK

Greenpeace voerde vorige maand actie in het Russisch-Arctisch gebied. Volgens de milieu-organisatie kan er niet tijdig worden opgetreden indien er zich een incident voordoet. Het platform van Gazprom ligt op 1000 km van de dichtstbijzijnde haven, Moermansk.

 Denis Sinyakov/Greenpeace

Of de uitspraak van de campagnedirecteur van Greenpeace Dan Howells, dat de smeltende Noordpool een forse waarschuwing is en geen uitnodiging om snel geld te verdienen, gehoord zal worden, is dus nog maar de vraag. Als Shell daadwerkelijk olie vindt in de Chukchi Zee, zal in de zomer van 2013 worden gestart met de winning ervan.

Meer lezen:

- [Poolwater geen biologische woestijn \(./poolwater-geen-biologische-woestijn/index.html\)](#) (Kennislinkartikel)
- [Olielek in diepzee grotere impact dan verwacht \(./milieurisico-s-voor-diepzeeboringen/index.html\)](#) (Kennislinkartikel)
- [Olieramp destructief in de diepte \(http://www.wetenschap24.nl/nieuws/artikelen/2012/maart/Olieramp-destructief-in-de-diepten.html\)](#) (Wetenschap24)

Dit artikel is een publicatie van **NEMO Kennislink**.

© NEMO Kennislink, [sommige rechten voorbehouden](#)

Dit artikel publiceerde NEMO Kennislink op 13 september 2012